МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Наставна програма

Италијански јазик

за III (трета) година

специјална паралелка за изучување на италијански јазик

Назив на наставната програма	**Италијански јазик (специјална паралелка за изучување на италијански јазик)**
Тип на наставна програма	**Задолжителна**
Година	**III (трета)** По **првата** година од учењето на италијанскиот јазик во средното образование (I година) треба да се достигнат понапредни знаења од нивото А2 (основно ниво). По **втората** година од учењето на италијанскиот јазик во средното образование (II година) треба да се достигнат знаења од нивото Б1 (преодно ниво). По **третата** година од учењето на италијанскиот јазик во средното образование (III година) треба да се достигнат знаења од нивото Б2.1 (самостојно ниво). По **четвртата** година од учењето на италијанскиот јазик во средното образование (IV година) треба да се достигнат знаењата од нивото Б2.2 (самостојно ниво). Стекнувањето на компетенциите во согласност со наведените нивоа ќе биде прикажано преку резултатите од учењето во наставните програми по италијански јазик за средно образование (за I, II, III и IV година).
Број на часови неделно/годишно за реализација на наставната програма	**6 / 216**
Цели на наставната програма	Ученикот / ученичката треба: - да стекне и да развие јазични и комуникациски компетенции при изучување втор странски јазик; - да развие способности за поврзување на стекнатите знаења од првиот странски јазик, од мајчиниот јазик и од други предмети при совладување на вториот странски јазик; - да стекне вештини и да применува стратегии за слушање, говорење, читање и пишување преку изграден систем од знаења за фонетски, правописни, лексички, граматички и социокултурни содржини; - да развива културна и интеркултурна компетенција: да ги препознава и да ги разбира основните сличности и разлики меѓу својата и другите култури присутни во ситуации од секојдневниот живот; да развие толеранција кон другите култури и да негува позитивен став кон италијанскиот јазик и култура ; да се здобие со основни познавања

	за социокултурниот живот на своите врсници од други култури, а преку споредба со нив да ги збогатува познавањата за сопствената култура; - да развива критички однос кон својата и кон другите култури и да развива способности за интеркултурна комуникација, за почитување на културната различност и за почитување на сопствената култура и постоење; - да развива способност за самостојно учење и самооценување (според *Заедничката европска референтна рамка за јазици и Портфолио).*

Материјално-технички и просторни услови	Програмата во однос на просторните услови за реализација се темели на нормативот за простор донесен од страна на министерот за образование и наука. Просторните услови и опременоста на училниците за успешна реализација на наставната програма за трета година за специјална паралелка за изучување на италијански јазик треба да е во согласност со општиот норматив за опременост за реализирање на наставната програма за трета година за специјална паралелка за изучување на италијански јазик. За полесен визуелен контакт и подобра комуникација меѓу учениците и наставникот/наставничката се препорачува клупите да бидат наредени на следниот начин: групирање повеќе клупи, разни варијанти во форма на П, како и преместување и групирање столчињата по потреба (при работа во групи).
Норматив на наставен кадар	Наставата по *италијански кака странски јазик,* може да ја изведува лице кое завршило: - студии по италијански јазик и книжевност – наставна насока, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС, - студии по италијански јазик и литература – наставна насока, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС, - студии по италијански јазик и книжевност/литература – друга насока и соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка стекната на акредитирана високообразовна установа, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС, - двопредметни студии по македонски и италијански јазик и соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка стекната на акредитирана високообразовна установа, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС, - студии по италијански јазик (со звање дипломиран филолог) и соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка стекната на акредитирана високообразовна установа, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС, - студии по италијански јазик на друга студиска програма во комбинација со друг јазик и соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка стекната на акредитирана високообразовна установа, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС.

1	**КУЛТУРА И ТРАДИЦИИ** Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми: - празници, прослави, обичаи, легенди - стереотипи.			
Ред. број	**Резултати од учење**	**Содржини и поими**	**Активности и методи**	**Стандарди на оценување**
   1.1. 1.2. 1.3.	**Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да:** Разбере слушнат/пишан текст поврзан со обичаи и традиции во својата и во другите култури Разбере слушнат/пишан текст поврзан со стереотипите во различни култури Опишува, усно и во пишан текст,	**А) Говорни чинови:** Опишување на традициите и на начинот на одбележување празници *Il Natale è una delle feste più sentite in Italia, tanto che molte tradizioni sono rimaste intatte nel tempo e ogni anno si ripete la magia: città illuminate a festa, buonissimi dolci tipici, tanti regali da aprire il 25 dicembre, bambini felici che aspettano Babbo Natale, decorazioni natalizie originali che abbelliscono gli alberi di Natale e il presepe.* *'Kolede' è una delle feste più amate dai bambini nel nostro paese. I canti natalizi iniziano la mattina presto del 6 gennaio, che è la vigilia di Natale o noto in macedone come 'Badnik'. I bambini si svegliano presto e vanno di casa in casa in giro per l'intero quartiere o villaggio, cantando canti chiamati 'koledarski pesni' o canti natalizi. Le persone alle quali hanno cantato la*	**Активности:** - вежби за асоцијации; - вежби за правење претпоставки, донесување заклучоци врз основа на интонација, звучни сигнали, интонација, невербални елементи, наслови, илустрации, фотографии, типографски елементи и сл.; - слушање аудио/видеоснимки и говор на наставникот; - идентификување на зборови, структури и изрази во контекст; - поврзување кратки слушнати/пишани текстови со слики; - одговорање на прашања од типот *точно/неточно* (vero/falso), отворени прашања или прашања со повеќечлен избор (QCM); - подредување слушнати информации во табели; - подредување реченици и параграфи по логичен редослед;	**Ученикот/ученичката може да:** 1.1.1. Разбере општи информации од слушнат и /или пишан текст поврзан со обичаи и традиции на својата и другите култури; 1.1.2. Дава можни еквиваленти на мајчин јазик за поими и изрази поврзани со обичаи и традиции; 1.1.3. Издвојува детални информации од слушнат/пишан текст поврзан со опишување на традициите и начинот на празнување. 1.2.1. Идентификува и разбира стереотипи поврзани со различни култури, во слушнат/пишан текст; 1.2.2. Споредува информации поврзани со стереотипите во својата и во другите култури. 1.3.1. Опишува традиции и

1	**КУЛТУРА И ТРАДИЦИИ** Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми: - празници, прослави, обичаи, легенди - стереотипи.			
1.4.	традиции и празнувања во својата и другите култури Дискутира за стереотипите во својата и во другите култури	*canzone regalano ai bambini frutta, caramelle, denaro e altri doni.* *Numitore aveva una figlia, Rea Silvia, che fu costretta dallo zio Amulio a diventare vestale ma il dio Marte s' invaghì della ragazza e dalla loro unione nacquero i mitici gemelli: Romolo e Remo.* *La leggenda popolare sul bellissimo e impressionante capolavoro scultoreo della natura racconta che molto tempo fa il villaggio di Kuklitsa fu testimone di una grande tragedia d'amore. Il ragazzo, di cui una ragazza era innamorata, sposò un'altra, motivo per cui la ragazza delusa maledisse gli sposi novelli. Quando giunse il giorno del matrimonio, nel momento in cui gli sposi si baciarono, la maledizione della fanciulla si avverò e tutti gli invitati rimasero pietrificati.* Дискутирање за стереотипите и нивно надминување/релативизирање *Per molti stranieri è impensabile bere un semplice "espresso" in un solo sorso e*	- пополнување празни места во текстови, табели и реченици; - поставување прашања и одговарање на нив; - играње на улоги според дадени модели; - опишување според слики, видеоматеријали и сл.; - вежби со користење пантомима, гестови и мимика; - различни игровни активности од типот: бесилка, расипан телефон, бинго, продолжи ја приказната, сложувалка, крстозбор, и сл. - пишување текст на дадена тема (од минимум 250 збора) ; - активности за меѓујазична медијација (од италијанскиот кон мајчиниот јазик и обратно); -активности за медијација со користење на невербални материјали (фотографии, цртежи, симболи, табели и графикони, итн.); - групна или индивидуална изработка на ППТ-презентација; - групна реализација на проект / задача поврзан(а) со темата.	празнувања, во усна или писмена форма; 1.3.2. Составува текст во којшто споредува начини на празнување во различни култури. 1.4.1. Дава примери на стереотипи поврзани со италијанската култура; 1.4.2. Дава примери на стереотипи поврзани со својата култура; 1.4.3. Искажува критички ставови во врска со стереотипите.

1	**КУЛТУРА И ТРАДИЦИИ** Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми: - празници, прослави, обичаи, легенди - стереотипи.			
		stando in piedi. *Gli italiani parlano con le mani. Sono famosi in tutto il mondo per i gesti. Molti italiani gesticolano e hanno un tono di voce alto. Secondo gli stranieri, gli italiani si vestono sempre con stile.* *Bisogna combattere gli stereotipi e i pregiudizi nocivi e discriminatori a scuola, a casa e in altri contesti.* **Б) Лексички единици:** Празници, обичаи *Festa nazionale, Festa del lavoro, Natale, Capodanno, Epifania, Carnevale, Pasqua, Ferragosto* *sagre, fiere, mercatini, panettone, pandoro, torrone, baccalà, chiacchiere, colomba, zeppole di San Giuseppe;* *fidanzamento, matrimonio, anniversario festeggiare, organizzare un ricevimento, invitare, fare gli auguri*	**Методи:** - *вербални методи:* дијалошки или метод на разговор (игра по улоги, дебата), монолошки метод на изложување на содржините (опишување, раскажување, објаснување, аргументирање); - *документациски методи*: аудио-визуелни и текстуални извори на информации, - *демонстрациски методи:* пуштање на аудио и видео снимки, претставување, покажување предмети, процеси, појави, пишан извор на информација (работа на текст, метод на читање, метод на интерпретација); - *набљудувачко-истражувачки методи:* набљудување, забележување, обележување, откривање, истражување, пребарување; - *операциски методи:* метод на творечка работа (писмено	

1	**КУЛТУРА И ТРАДИЦИИ** Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми: - празници, прослави, обичаи, легенди - стереотипи.			
		Легенди *leggende, miti, miti cosmogenici, personaggi, eroi, mitologia, profezia, dei, semidei, mostri, gigante, fata, ambientazione, metamorfosi, elementi fantastici.* Стереотипи *lo stereotipo, il pregiudizio,* *la discriminazione, la parità tra uomini e donne* **Граматички содржини**[1] Повторување на усвоени правила и продлабочување на знаењата за одредени морфосинтаксички феномени: Nomi: -nomi astratti difettivi che si usano solo al singolare, es. *l'onestà, la pazienza, il rispetto, il coraggio*.	изразување); *-метод на работа со компјутерска технологија:* пребарување, селектирање и обработка и презентирање на информации.	

[1] Граматичките содржини неопходни за реализирање на говорни чинови во повеќе теми во програмата за сите четири години, се наведени само во првата тема во која се спомнуваат, а во останатите се подразбираат.

1	**КУЛТУРА И ТРАДИЦИИ** Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми: - празници, прослави, обичаи, легенди - стереотипи.			
		-nomi delle professioni al maschile e al femminile. Pronomi: -possessivi che indicano i famigliari, i genitori, es. *Non mi piacciono molto i suoi* -riflessivi tonici, es. *Ha portato con sé il figlio.* Aggettivi: -aggettivo possessivo *proprio*, es. *la propria festa* Verbi: - indicativo passato remoto a) per indicare un'azione conclusa nel passato b) per esprimere azioni concluse, tenendo conto delle differenze con l'uso del passato prossimo c) con la percezione dei diversi usi nelle varietà regionali e di stile (scritto e parlato) Preposizioni: -*in* tempo continuato, es. *Lo leggo in due ore* Avverbi e locuzioni avverbiali: -di tempo: *allora, in tempo, finora, ormai, ai nostri giorni, da sempre, una volta, intanto, talvolta* Frase semplice: Consapevolezza del significato specifico di		

1	**КУЛТУРА И ТРАДИЦИИ** Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми: - празници, прослави, обичаи, легенди - стереотипи.			
		alcuni aggettivi usati in posizione prenominale o post-nominale, es. *È un buon amico (bravo)* vs. *È un amico buono*; *È un bell'uomo (giudizio di valore)* vs. *È un uomo bello*; *È un pover uomo (da commiserare)* vs. *È un uomo povero*. Frase complessa: 1. Proposizioni coordinate copulative con uso di *nemmeno*, es. *Non è venuto Marco e nemmeno Luca*. 2. Proposizioni causali esplicite introdotte da *poiché* es. *Poiché era arrivato tardi non ha preso il treno.*		

2	**ЖИВОТНА СРЕДИНА** **Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:** - Растителен и животински свет и нивна заштита - Грижа за животната средина			
Ред. број	**Резултати од учење**	**Содржини и поими**	**Активности и методи**	**Стандарди на оценување**
2.1.	**Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да:** Разбере слушнат/пишан текст	**А) Говорни чинови:** Опишување на состојбите поврзани со загрозувањето на растителниот и	**Активности:** - вежби за асоцијации; - вежби за правење претпоставки,	**Ученикот/ученичката може да:** 2.1.1. Разбере општи информации, од слушнат и /или пишан текст поврзан со

2	**ЖИВОТНА СРЕДИНА** **Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:** - Растителен и животински свет и нивна заштита - Грижа за животната средина			
            2.2. 2.3.	поврзан со растителниот и животинскиот свет и нивната заштита Разбере слушнат/пишан текст поврзан со заштитата на животната средина Дискутира за позитивните и негативните влијанија врз животната средина	животинскиот свет *Il livello di minaccia per la flora e per la fauna nel mondo è molto alto, come mostrano le percentuali di specie a rischio di estinzione. Alcune delle cause sono: la perdita e il degrado degli habitat, l'inquinamento e le specie invasive.* *Ogni estate ci sono incendi boschivi, favoriti dalla calura e dall'aridità, in particolare in questi ultimi anni anche per gli effetti del cambiamento climatico mondiale.* Опишување на состојбата поврзана со загадувањето на животната средина *Purtroppo la natura è già fortemente inquinata. Ce ne accorgiamo quando andiamo al mare: le spiagge sembrano depositi di rifiuti e l'acqua non è così trasparente, limpida e pulita come prima.* Искажување ставови поврзани со грижата за животната средина *Penso che si debba trovare il modo per far*	донесување заклучоци врз основа на интонација, звучни сигнали, интонација, невербални елементи, наслови, илустрации, фотографии, типографски елементи и сл.; - слушање аудио/видеоснимки и говор на наставникот; - идентификување на зборови, структури и изрази во контекст; - поврзување кратки слушнати/пишани текстови со слики; - одговорање на прашања од типот *точно/неточно* (vero/falso), отворени прашања или прашања со повеќечлен избор (QCM); - подредување слушнати информации во табели; - подредување реченици и параграфи по логичен редослед; - пополнување празни места во текстови, табели и реченици; - поставување прашања и одговарање на нив; - играње на улоги според дадени модели; - опишување според слики, видеоматеријали и сл.;	растителниот и животинскиот свет и нивна заштита; 2.1.2. Дава можни еквиваленти на мајчин јазик за поими и изрази поврзани со растителниот и животинскиот свет; 2.1.3. Издвојува детални информации од слушнат/пишан текст поврзан со растителниот и животинскиот свет и нивна заштита. 2.2.1. Разбере општи информации, од слушнат и /или пишан текст поврзан со заштитата на животната средина; 2.2.2. Дава можни еквиваленти на мајчин јазик за поими и изрази поврзани со заштитата на животната средина; 2.2.3. Издвојува детални информации од слушнат/пишан текст поврзан заштитата на животната средина. 2.3.1. Дава примери за позитивните и негативните влијанија врз животната средина; 2.3.2. Разменува идеи за намалување

2	**ЖИВОТНА СРЕДИНА** **Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:** - Растителен и животински свет и нивна заштита - Грижа за животната средина			
2.4.	Пишува состав на тема: Заштита на животната средина	*capire alle persone quanto sia importante la difesa dell'ambiente. Se si continua con l'inquinamento, si distruggerà ogni forma di vita sulla terra.* *Recentemente nei supermercati si è iniziato a costruire i primi erogatori di prodotti sfusi. Si fa attenzione al contenitore del detersivo, dei cereali, dei succhi o dell'acqua.* *È meglio usare fonti di energia alternativa.* *Si cerca di diminuire la produzione di rifiuti.* *È necessario spegnere gli elettrodomestici e i computer quando non si usano.* *Mi preoccupa la distruzione della natura.* **Б) Лексички единици:** Растителен и животински свет *la flora (le piante, gli alberi)* *la fauna (gli animali selvaggi/domestici)* Екологија и заштита на животната средина *l'ecologia, l'ecosistema, la biodiversità*	- вежби со користење пантомима, гестови и мимика; - различни игровни активности од типот: бесилка, расипан телефон, бинго, продолжи ја приказната, сложувалка, крстозбор, и сл. - пишување текст на дадена тема (од минимум 250 збора) ; - активности за меѓујазична медијација (од италијанскиот кон мајчиниот јазик и обратно); -активности за медијација со користење на невербални материјали (фотографии, цртежи, симболи, табели и графикони, итн.); - групна или индивидуална изработка на ППТ-презентација; - групна реализација на проект / задача поврзан(а) со темата. **Методи:** - *вербални методи:* дијалошки или метод на разговор (игра по улоги, дебата), монолошки метод на изложување на содржините	на негативните влијанија врз животната средина; 2.3.3. Дава суд за позитивните и негативните влијанија врз животната средина. 2.4.1. Применува новоусвоени изрази и поими во текст поврзан со заштита на животната средина; 2.4.2. Ја опишува актуелната состојба поврзана со загадувањето на своето пошироко опкружение; 2.4.3. Искажува свои ставови и предлози поврзани со заштитата на животната средина.

2	**ЖИВОТНА СРЕДИНА** **Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:** - Растителен и животински свет и нивна заштита - Грижа за животната средина			
		il riscaldamento del pianeta, l'effetto serra, i cambiamenti climatici, le specie in via di estinzione, l' inquinamento della terra/ dell'aria/dell'acqua, la deforestazione, lo spreco dell'acqua/dell'energia/ alimentare; *la raccolta differenziata, la carta e il cartone, il vetro, i metalli, il polistirolo, le pile esauste, i farmaci scaduti, i rifiuti ingombranti, i contenitori, le scatolette, i barattoli, le lattine* *la tutela dell'ambiente, le energie rinnovabili, le risorse, salvaguardare, riciclare, riusare, consumare, differenziare, smaltire, tutelare, protestare, rivendicare.* **В) Граматички содржини:** Повторување на усвоени правила и продлабочување на знаењата за одредени морфосинтаксички феномени: Nomi: Nomi invariabili con cambio di significato a seconda del genere, es. *Il fine/ la fine, il capitale/la capitale* Pronomi:	(опишување, раскажување, објаснување, аргументирање); - *документациски методи*: аудио-визуелни и текстуални извори на информации, - *демонстрациски методи:* пуштање на аудио и видео снимки, претставување, покажување предмети, процеси, појави, пишан извор на информација (работа на текст, метод на читање, метод на интерпретација); - *набљудувачко-истражувачки методи:* набљудување, забележување, обележување, откривање, истражување, пребарување; - *операциски методи:* метод на творечка работа (писмено изразување); *-метод на работа со компјутерска технологија:* пребарување, селектирање и обработка и презентирање на информации.	

2	**ЖИВОТНА СРЕДИНА** **Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:** - Растителен и животински свет и нивна заштита - Грижа за животната средина			
		Pronomi dimostrativi: a) *stesso*, es. *A me è successo lo stesso* (la stessa cosa)*; non sarò la stessa* (la stessa persona). b) *ciò*, es. *Volevo andare lontano da tutto ciò; è ciò che mi interessa*. Verbi: - ripresa del modo congiuntivo tempo presente in subordinate oggettive esplicite a) per esprimere una volontà b) per esprimere un dubbio c) in subordinate soggettive esplicite introdotte da espressioni impersonali quali: *è necessario che, è importante che, ecc*., es. *Voglio che tutto vada bene; dubito che torni oggi; è importante che venga.* - modo congiuntivo tempo passato per esprimere anteriorità rispetto verbi al presente che indicano opinioni, speranza, sentimenti, dubbio o in subordinate soggettive esplicite che dipendono da espressioni impersonali, es. *Penso che sia partito ieri; spero che abbia studiato; sono contenta che sia venuto; ecc*. Preposizioni: *per* tempo continuato, es. *per ore, per*		

2	**ЖИВОТНА СРЕДИНА** **Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:** - Растителен и животински свет и нивна заштита - Грижа за животната средина			
		mesi; causa, es. *Per motivi lavorativi non posso venire;* distributivo, es. *giorno per giorno, dividere per gruppi* Avverbi e locuzioni avverbiali: Avverbi di luogo: *da vicino / lontano, presso, dovunque, oltre, laggiù, lassù* Frase complessa: Proposizioni coordinate disgiuntive con uso di *altrimenti,* es. *Vada via, altrimenti chiamo la polizia*.		

3	**СОЦИЈАЛЕН И ОПШТЕСТВЕН ЖИВОТ** Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми: -Излегување и дружење на младите -Учество во училишни и невладини проекти -Солидарност: хуманитарни акции, волонтерство			
Ред. број	**Резултати од учење**	**Содржини и поими**	**Активности и методи**	**Стандарди на оценување**
3.1.	**Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да:** Разбере слушнат/пишан текст поврзан со социјалниот живот на младите	**А) Говорни чинови:** Опишување на активностите од својот социјален живот *L'amicizia è importantissima, poiché*	**Активности:** - вежби за асоцијации; - вежби за правење претпоставки, донесување заклучоци врз основа на интонација, звучни сигнали,	**Ученикот/ученичката може да:** 3.1.1. Разбере општи информации, од слушнат и /или пишан текст, поврзан со активностите од социјалниот живот на младите;

3	**СОЦИЈАЛЕН И ОПШТЕСТВЕН ЖИВОТ** Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми: -Излегување и дружење на младите -Учество во училишни и невладини проекти -Солидарност: хуманитарни акции, волонтерство			
3.2. 3.3.	Разбере слушнат/пишан текст поврзан со општествениот живот на младите Ги опише активностите од својот социјален живот	*attraverso il confronto quotidiano e diretto con gli amici, l'adolescente si conosce e si costruisce un percorso di crescita in modo autonomo, distanziandosi dall'ambiente familiare.* *Negli ultimi anni, nei giovani è aumentata la consapevolezza che il successo professionale non dipende solo dal titolo di studio, ma anche da competenze che si acquisiscono fuori dalle mura scolastiche mettendosi direttamente alla prova con la realtà lavorativa e sociale.* Искажување искуства за учеството во училишни и невладини проекти *Erasmus ha cambiato la mia vita. Studiare e vivere all'estero è un grosso passo, ma ti dà la possibilità di imparare facilmente lingue nuove, confrontarti con nuove culture, formarti professionalmente e crescere a livello personale. E poi avrai amicizie in tutto il mondo e tanto divertimento!* Искажување ставови/ дебатирање за свесноста на младите за одговорност и	интонација, невербални елементи, наслови, илустрации, фотографии, типографски елементи и сл.; - слушање аудио/видеоснимки и говор на наставникот; - идентификување на зборови, структури и изрази во контекст; - поврзување кратки слушнати/пишани текстови со слики; - одговорање на прашања од типот *точно/неточно* (vero/falso), отворени прашања или прашања со повеќечлен избор; - подредување слушнати информации во табели; - подредување реченици и параграфи по логичен редослед; - пополнување празни места во текстови, табели и реченици; - поставување прашања и одговарање на нив; - играње на улоги според дадени модели; - опишување според слики, видеоматеријали и сл.; - вежби со користење пантомима,	3.1.2. Објаснува зборови и изрази поврзани со активностите од социјалниот живот на младите; 3.1.3. Издвојува детални информации од слушнат/пишан текст поврзан со активностите од социјалниот живот на младите. 3.2.1. Разбере општи информации, од слушнат и /или пишан текст, поврзан со општествениот живот на младите; 3.2.2. Објаснува зборови и изрази поврзани со општествениот живот на младите; 3.2.3. Издвојува детални информации од слушнат/пишан текст поврзан со општествениот живот на младите. 3.3.1. Разменува усно информации за својот социјален живот; 3.3.2. Составува текст поврзан со активностите од својот социјален

3	**СОЦИЈАЛЕН И ОПШТЕСТВЕН ЖИВОТ** Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми: -Излегување и дружење на младите -Учество во училишни и невладини проекти -Солидарност: хуманитарни акции, волонтерство			
3.4. 3.5.	Зборува/составува текст за учеството во проекти во училиштето и во невладини организации Искажува ставови за учеството на младите во солидарни акции	за солидарност *Credo che negli ultimi anni l'attenzione dei giovani verso attività di volontariato e di servizio civile sia notevolmente cresciuta. Ho l'impressione che ci sia un'ampia domanda di partecipazione sociale dei giovani.* *Dare ai ragazzi l'opportunità di fare volontariato è fondamentale per la loro educazione. In questo modo si avvicinano al mondo reale diventando consapevoli dei valori, dell'importanza del volontariato nella società e della solidarietà.* **Б) Лексички единици:** Социјален и општествен живот на младите *concerti, uscite con gli amici, escursioni, luoghi di ritrovo, relazioni interpersonali/ sociali, condivisione, scambi di studenti, socializzazione, frequentare altre persone, condividere*	гестови и мимика; - различни игровни активности од типот: бесилка, расипан телефон, бинго, продолжи ја приказната, сложувалка, крстозбор, и сл. - пишување текст на дадена тема (од минимум 250 збора) ; - активности за меѓујазична медијација (од италијанскиот кон мајчиниот јазик и обратно); -активности за медијација со користење на невербални материјали (фотографии, цртежи, симболи, табели и графикони, итн.); - групна или индивидуална изработка на ППТ-презентација; - групна реализација на проект / задача поврзан(а) со темата. **Методи:** - *вербални методи:* дијалошки или метод на разговор (игра по улоги, дебата), монолошки метод на изложување на содржините (опишување, раскажување, објаснување, аргументирање);	живот. 3.4.1. Разменува усно информации за своето учество во училишни и невладини проекти 3.4.2. Составува текст во кој опишува еден училишен проект. 3.5.1. Искажува усно, и во состав, свои ставови за важноста на учеството во солидарни акции; 3.5.2. Искажува суд за свесноста на младите за солидарност.

3	**СОЦИЈАЛЕН И ОПШТЕСТВЕН ЖИВОТ** Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми: -Излегување и дружење на младите -Учество во училишни и невладини проекти -Солидарност: хуманитарни акции, волонтерство			
		Волонтерски и хуманитарни акции *il volontario, il volontariato, la Croce Rossa, l'ONG, i progetti extrascolastici, il sostegno, un dono, la solidarietà, l'impegno civile, l'altruismo, l'abnegazione, la bontà, il centro di assistenza, le organizzazioni umanitarie, l'associazione, il movimento, il gesto, l'assistenza sanitaria, la raccolta di fondi, il contributo, il progetto, il valore, il sostegno, la vocazione, l'intenzione, il desiderio, vendite di beneficenza* *difendere, costruire, aderire, attivare, informare, contribuire, collaborare, aiutare i bisognosi/ i disabili/ i profughi, fare beneficenza, occuparsi di, interessarsi di, impegnarsi, sfruttare, ingannare, danneggiare* *Organizzazioni: Medici senza frontiere, Cittadinanza attiva, Telefono azzurro* **Чувства и емоции:** *Empatia, coinvolgimento emotivo, compassione, ottimismo, ammirazione, fiducia, gratitudine, perdono, misericordia,*	- *документациски методи*: аудио-визуелни и текстуални извори на информации, - *демонстрациски методи:* пуштање на аудио и видео снимки, претставување, покажување предмети, процеси, појави, пишан извор на информација (работа на текст, метод на читање, метод на интерпретација); - *набљудувачко-истражувачки методи:* набљудување, забележување, обележување, откривање, истражување, пребарување; - *операциски методи:* метод на творечка работа (писмено изразување); -*метод на работа со компјутерска технологија:* пребарување, селектирање и обработка и презентирање на информации.	

3	**СОЦИЈАЛЕН И ОПШТЕСТВЕН ЖИВОТ** Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми: -Излегување и дружење на младите -Учество во училишни и невладини проекти -Солидарност: хуманитарни акции, волонтерство			
		accettazione, tolleranza **B) Граматички содржини** Повторување на усвоени правила и продлабочување на знаењата за одредени морфосинтаксички феномени: Nomi: Nomi che cambiano significato in rapporto al genere, es. *muro/mura* Pronomi: Pronomi indefiniti: *ciascuno, ognuno, uno, chiunque* Aggettivi: Aggettivi indefiniti *qualunque, parecchio, tale,* es. *un tale atteggiamento, una dipendenza tale* (siffatto/a); *certo* es. *per un certo periodo, in un certo modo, in un certo momento, ad un certo punto;* vario, es. *varie cose, vari gruppi* Verbi: - modo congiuntivo tempo imperfetto in subordinate oggettive esplicite a) per esprimere un desiderio, es. *Mi piacerebbe che venisse con noi; vorrei che fosse qui*. b) per esprimere anteriorità rispetto al		

3	**СОЦИЈАЛЕН И ОПШТЕСТВЕН ЖИВОТ** Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми: -Излегување и дружење на младите -Учество во училишни и невладини проекти -Солидарност: хуманитарни акции, волонтерство			
		presente, es. *Penso che fosse una rivista interessante*. c) per esprimere contemporaneità con verbi al passato che indicano opinioni, speranza, sentimenti, volontà, dubbio, es. *Pensavo che non funzionasse; speravo che se ne andasse; mi dispiaceva che non mi ascoltasse; volevo che studiasse; non ero sicuro che capisse;* o in subordinate soggettive esplicite che dipendono da espressioni impersonali, es. *Era importante che partisse*. Preposizioni: *da* causa, es. *l'ansia da esame, la dipendenza da telefonino;* agente, es. *È amato da tutti;* stima/prezzo, es. *a partire da duemila euro* Avverbi e locuzioni avverbiali: Di modo: *in fretta, per caso* Frase semplice Consapevolezza delle seguenti costruzioni marcate: 1. Dislocazione a sinistra con ripresa pronominale, es. *Il vino rosso l'ha finito Mario*. 2. Frase scissa con proposizione subordinata esplicita, es. *È lei che non ha*		

3	**СОЦИЈАЛЕН И ОПШТЕСТВЕН ЖИВОТ** Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми: -Излегување и дружење на младите -Учество во училишни и невладини проекти -Солидарност: хуманитарни акции, волонтерство			
		voluto vedermi; *sei tu che* 3. Posizione postverbale del soggetto, es. *Ha ragione lei; non è lei*. Frase complessa: Proposizioni interrogative indirette introdotte dalla congiunzione interrogativa ***se*** solo dopo alcuni verbi come *sapere,* es. *Volevo sapere se venivate anche voi*.		

4	**ЗДРАВЈЕ** **Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:** -Болести, симптоми и медицински услуги -Позитивни/негативни влијанија по здравјето на луѓето -Спортувањето и здравјето			
Ред. број	**Резултати од учење**	**Содржини и поими**	**Активности и методи**	
4.1.	**Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да:** Разбере слушнат/пишан текст поврзан со болести и симптоми	**А) Говорни чинови:** Барање/давање услуги во здравствена установа *Medico*: *Buongiorno. Mi dica?* *Paziente: Da qualche giorno ho un forte mal*	**Активности:** - вежби за асоцијации; - вежби за правење претпоставки, донесување заклучоци врз основа на интонација, звучни сигнали, интонација, невербални елементи, наслови, илустрации, фотографии, типографски	4.1.1. Разбере општи информации, од слушнат и /или пишан текст поврзан со болести и симтоми;

4	**ЗДРАВЈЕ** **Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:** -Болести, симптоми и медицински услуги -Позитивни/негативни влијанија по здравјето на луѓето -Спортувањето и здравјето			
4.2. 4.3.	Разбере слушнат/пишан текст поврзан со фактори што влијаат врз здравјето на луѓето Бара/дава услуги во здравствена установа	*di gola, mi fa male anche quando parlo e faccio molta fatica a mangiare. Forse è solo un po' di influenza.* *Medico: Ha anche febbre?* *Paziente: Ieri sera avevo 37.8˚C, ora non ne ho più.* *Medico: Diamo subito un'occhiata alla gola. Eh sì, ha la gola irritata e le tonsille molto infiammate. Ha la tosse?* *Paziente: Sì, ogni tanto tossisco, e la gola mi fa ancora più male.* *Medico: Capisco. Probabilmente è una leggera tonsillite. Si riposi, stia a casa per qualche giorno e prenda questi antibiotici per una settimana. Entro due o tre giorni dovrebbe sentirsi meglio.* Дискутирање за позитивните/ негативните влијанија по здравјето на луѓето *La pratica dello sport non è sufficiente per condurre una vita sana e mantenersi in forma. Bisogna fare tante altre cose che ci fanno sentire bene e pieni di energia. Per esempio, avere una vita equilibrata, senza stress è anche fondamentale per la nostra*	елементи и сл.; - слушање аудио/видеоснимки и говор на наставникот; - идентификување на зборови, структури и изрази во контекст; - поврзување кратки слушнати/пишани текстови со слики; - одговорање на прашања од типот *точно/неточно* (vero/falso), отворени прашања или прашања со повеќечлен избор; - подредување слушнати информации во табели; - подредување реченици и параграфи по логичен редослед; - пополнување празни места во текстови, табели и реченици; - поставување прашања и одговарање на нив; - играње на улоги според дадени модели; - опишување според слики, видеоматеријали и сл.; - вежби со користење пантомима, гестови и мимика; - различни игровни активности од типот: бесилка, расипан телефон, бинго,	4.1.2. Разбере слушнат текст поврзан со услуги во здравствена установа; 4.1.3. Објаснува зборови и изрази поврзани со болести и симптоми; 4.1.4. Издвојува детални информации од слушнат/пишан текст поврзан со болести и симптоми. 4.2.1. Разбере општи информации, од слушнат и /или пишан текст поврзан со факторите што влијаат врз здравјето на луѓето; 4.2.2. Издвојува детални информации од слушнат/пишан текст поврзан со факторите што влијаат врз здравјето на луѓето. 4.3.1. Опишува усно симптоми поврзани со здравствени проблеми;

4	ЗДРАВЈЕ **Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:** -Болести, симптоми и медицински услуги -Позитивни/негативни влијанија по здравјето на луѓето -Спортувањето и здравјето			
4.4. 4.5.	Разменува мислења за негативните/ позитивните влијанија по здравјето на луѓето Искажува ставови за влијанието на спортувањето врз здравјето на луѓето	*salute mentale. Poi è importante avere un'alimentazione equilibrata.* *La sedentarietà è il peggior nemico della salute e fattore di rischio per le malattie cardiovascolari e il diabete.* *Basta un'attività quotidiana, anche minima, per rompere la vita sedentaria e avere benefici.* Искажување мислење за влијанието на спортувањето врз здравјето на луѓето *Frequentare la palestra per me rappresenta una delle attività di maggior impatto sul mio benessere sia fisico che mentale. Mi alleno cinque volte alla settimana. La disponibilità di attrezzature, il supporto di professionisti e la presenza di altre persone con gli stessi interessi sono alcune delle ragioni per le quali preferisco* allenarmi in palestra piuttosto che a casa. **Б) Лексички единици:** Болести, симптоми *Avere la febbre/ raffreddore/ mal di*	продолжи ја приказната, сложувалка, крстозбор, и сл. - пишување текст на дадена тема (од минимум 250 збора) ; - активности за меѓујазична медијација (од италијанскиот кон мајчиниот јазик и обратно); -активности за медијација со користење на невербални материјали (фотографии, цртежи, симболи, табели и графикони, итн.); - групна или индивидуална изработка на ППТ-презентација; - групна реализација на проект / задача поврзан(а) со темата. **Методи:** - *вербални методи:* дијалошки или метод на разговор (игра по улоги, дебата), монолошки метод на изложување на содржините (опишување, раскажување, објаснување, аргументирање); - *документациски методи*: аудио-визуелни и текстуални извори на информации,	4.3.2. Бара/ дава информации за услуги во здравствена установа, по телефон; 4.3.3. Поставува прашање и дава одговори во врска со здравствени проблеми, во амбуланта. 4.4.1. Изнесува свои ставови, на јасен и детален начин, за влијанијата по здравјето на луѓето; 4.4.2. Дава аргументи за позитивните и негативните влијанија по здравјето на луѓето; 4.4.3. Ги брани своите ставови преку давање дополнителни информации и примери. 4.5.1. Изнесува свои ставови, на јасен и детален начин, за влијанието на спортувањето врз здравјето на луѓето;

4	**ЗДРАВЈЕ** **Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:** -Болести, симптоми и медицински услуги -Позитивни/негативни влијанија по здравјето на луѓето -Спортувањето и здравјето			
		schiena/ mal di denti/ mal di testa/mal di gola, mal di stomaco, influenza, tosse, gola irritata e infiammata, anoressia, obesità, vomitare, starnutire, soffiarsi il naso rivolgersi a un medico, mangiare in bianco, bere un tè caldo, *Gli effetti nocivi sulla salute: fumo, alcool, stupefacenti, dipendenze, sovrappeso, vita stressata, vita sedentaria, vita non equilibrata* Спортување *Praticare uno sport, camminare, mantenersi in forma, attrezzi sportivi, allenarsi, infortunarsi, riscaldarsi, arrampicata sportiva, attività subacquee* Медицински услуги *paziente, malato, medico generalista/di famiglia, infermiere, allergologo, anestesista, chirurgo, neurologo* *fissare un appuntamento, esaminare, auscultare, trattamento, guarire, guarigione, stato di salute, vaccinazione, vaccinarsi*	- *демонстрациски методи:* пуштање на аудио и видео снимки, претставување, покажување предмети, процеси, појави, пишан извор на информација (работа на текст, метод на читање, метод на интерпретација); - *набљудувачко-истражувачки методи:* набљудување, забележување, обележување, откривање, истражување, пребарување; - *операциски методи:* метод на творечка работа (писмено изразување); -*метод на работа со компјутерска технологија:* пребарување, селектирање и обработка и презентирање на информации.	4.5.2. Дава аргументи за позитивното влијание на спортувањето врз здравјето на луѓето; 4.5.3. Ги брани своите ставови за влијанието на спортувањето врз здравјето на луѓето, преку давање дополнителни информации и примери.

4	**ЗДРАВЈЕ** **Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:** -Болести, симптоми и медицински услуги -Позитивни/негативни влијанија по здравјето на луѓето -Спортувањето и здравјето			
		prescrivere la ricetta, visitare, fare check-up, fare degli accertamenti , policlinico, studio medico, pronto soccorso, medicina alternativa, omeopatia **В) Граматички содржини:** Повторување на усвоени правила и продлабочување на знаењата за одредени морфосинтаксички феномени: Nomi: Nomi collettivi, es. *roba, folla* Pronomi: Pronomi relativi: *il quale, la quale, i quali, le quali*, es. *È la persona per la quale lavoro; ho ricevuto la lettera nella quale mi salutavi.* Aggettivi: Nominalizzazione dell’aggettivo, es. *il bello, la destra, la sinistra* Verbi: - modo congiuntivo tempo trapassato per esprimere anteriorità con verbi al passato che indicano opinioni, speranza, sentimenti,		

4	**ЗДРАВЈЕ** **Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:** -Болести, симптоми и медицински услуги -Позитивни/негативни влијанија по здравјето на луѓето -Спортувањето и здравјето			
		volontà, dubbio o in subordinate soggettive che dipendono da espressioni impersonali, es. *Pensavo che non avesse funzionato; speravo che se ne fosse andato; mi dispiaceva che non mi avesse salutato; volevo che mi avesse detto la verità; era importante che lo avesse già conosciuto*. - modo condizionale tempo passato per esprimere a) un desiderio o un'eventualità nel passato, es. *Lo avrei voluto incontrare; mi sarei potuto laureare l'anno passato*. b) un'azione futura nel passato, es. *Ha detto che sarebbe venuto*. Preposizioni: ***di*** qualità, es. *cellulari di alta qualità, una ragazza di bell' aspetto;* denominazione, es. *nel quartiere di Trastevere;* tempo in correlazione con *in,* es. *di anno in anno, di giorno in giorno;* in introduzione di proposizione finale, es. *Ti prego di dirmelo.*: Avverbi e locuzioni avverbiali: Di giudizio: *appunto, nemmeno, esatto, senza dubbio* Frase complessa: - concordanza di tutti i tempi del modo congiuntivo: presente e passato, imperfetto		

4	**ЗДРАВЈЕ** **Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:** -Болести, симптоми и медицински услуги -Позитивни/негативни влијанија по здравјето на луѓето -Спортувањето и здравјето			
		e trapassato.		

5.	**УМЕТНОСТ** **Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:** - Литература - Ликовна уметност			
Ред. број	**Резултати од учење**	**Содржини и поими**	**Активности и методи**	**Стандарди на оценување**
   5.1.	**Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да:** Разбере слушнат/ пишан текст	**А) Говорни чинови:** Искажување критика за одредено	**Активности:** - бура на идеи; - вежби за асоцијации;	**Ученикот/ученичката може да:** 5.1.1. Глобално разбере иинформации, од слушнат и /или

	поврзан со литературата;	литературно дело Seta *è la storia di un uomo, della sua vita divisa tra la sua famiglia e i viaggi in Oriente e di una donna che lui non riesce a togliersi dalla testa. Mi è piaciuto questo libro dalla prima all'ultima pagina, perché è scritto con la leggerezza con cui si raccontano le confidenze. È personale e intimo e in pieno stile Baricco che non smette mai di farmi innamorare della sua prosa.*	- вежби за правење претпоставки, донесување заклучоци врз основа на звучни сигнали, интонација, невербални елементи, илустрации, фотографии, типографски елементи и сл.; - слушање аудио/видео снимки и говор на наставникот; - идентификување зборови, структури и изрази во контекст; - поврзување зборови и искази со слики;	пишан текст поврзан со литературно дело; 5.1.2. Разбере детални информации од слушнат и /или пишан текст поврзан со литературно дело; 5.1.3. Објаснува зборови и изрази поврзани со литературно дело; 5.1.4. Издвојува детални информации од слушнат/пишан текст поврзан со литературно дело.
5.2.	Разбере слушнат/ пишан текст поврзан со ликовната уметност;	Искажување критика за одредено ликовно дело *L'Uomo vitruviano è un vero e proprio capolavoro in cui si mescolano le conoscenze di anatomia di Da Vinci e il suo talento artistico.* **Б) Лексички единици:** Литература *Dolce stil nuovo, classicismo e neoclassicismo, romanticismo, verismo,*	- одговорање на прашања од типот *точно/неточно* (vero/falso), отворени прашања или прашања со повеќечлен избор (QCM); - подредување на едноставни слушнати информации во табели; - вежби со користење пантомима; - подредување зборови во реченици и слики по логичен редослед; - пополнување празни места во текстови, табели и реченици; -поврзување слики со слушнати искази;	5.2.1. Глобално разбере информации од слушнат и/или пишан текст поврзан со ликовната уметност; 5.2.2. Разбере детални информации од слушнат и/или пишан текст поврзан со ликовната уметност; 5.2.3. Објаснува зборови и изрази поврзани со ликовната уметност; 5.2.4. Издвојува детални информации за да утврди меѓусебна поврзаност на елементите во слушнат/пишан текст во врска со ликовната уметност;
5.3.	Даде мислење/критика за литературно /ликовно уметничко дело	*futurismo, neorealismo, postmodernismo, realismo magico, Dante Alighieri, Giovanni Boccaccio, Francesco Petrarca, Alessandro Manzoni, Giacomo Leopardi, Alberto Moravia, Dino Buzzati, Elsa Morante, Italo*	- поставување /одговарање едноставни прашања; - играње улоги според дадени модели; - продукција на кратки искази;	5.3.1. Изнесува свои ставови, на јасен и детален начин, во врска со литературно /ликовно уметничко дело; 5.3.2. Ги брани, аргументирано,

		Calvino, Umberto Eco. Ликовна уметност *Arte etrusca, arte romana, arte gotica, arte rinascimentale, arte barocca, arte neoclassica, arte moderna, arte contemporanea,* *Giotto, Piero della Francesca, Sandro Botticelli, Leonardo da Vinci, Raffaello Sanzio, Filippo Brunelleschi, Michelangelo Buonarroti, Caravaggio,pittura ad olio, alla tempera, all’acquerello, colori acrilici, pigmenti, pennelli, tele, cavalletti* **В) Граматички содржини:** Повторување на усвоени правила и продлабочување на знаењата за одредени морфосинтаксички феномени: Nomi: Plurale dei nomi a suffisso –CIA –GIA, es. *camicia–camicie; valigia–valigie, tecnologia-tecnologie, farmacia-farmacie* Pronomi: Pronomi relativi doppi: a) *chi* (corrispondente a colui che, coloro che ecc.), es. *Aiuto chi ha bisogno; chi sa la verità* b) *quanto* (corrispondente a *quello che, ciò che*) al singolare con funzione dimostrativa	-различни игровни активности од типот: глув телефон, меморија, семафор и сл. - пишување зборови и искази по диктат; - пополнување реченици со испуштени зборови; - пишување краток едноставен состав (од минимум 250 збора) според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот; - различни игровни активности од типот: бесилка, расипан телефон, бинго, продолжи ја приказната, сложувалка, крстозбор, и сл. - активности за меѓујазична медијација (од италијанскиот кон мајчиниот јазик и обратно); -активности за медијација со користење на невербални материјали (фотографии, цртежи, симболи, табели и графикони, итн.); - групна или индивидуална изработка на ППТ-презентација; - групна реализација на проект / задача (un compito, un progetto…, поврзан(а) со темата.	своите ставови во врска со литературни /ликовни уметнички дела.

		e relativo, es. *Per quanto mi riguarda; per quanto riguarda il lavoro* Aggettivi: Aggettivo dimostrativo *tale,* es. *in tale senso* Preposizioni: ***su*** argomento, es. *informarsi sull'orario, una conversazione sulle buone maniere;* distributivo, es. *uno su dieci* Avverbi e locuzioni avverbiali: Di quantità: *parecchio, nulla* Frase semplice: - forma passiva dei verbi transitivi con l'uso del verbo essere e venire, es. È stato scelto dall'insegnante; il ladro viene arrestato dalla polizia.	**Методи:** - *вербални методи:* дијалошки или метод на разговор (игра по улоги),монолошки метод на изложување на содржините (опишување, раскажување, објаснување); - *документациски методи*: аудио-визуелни извори на информации, пишан извор на информација (работа на текст, метод на читање, метод на интерпретација); - *демонстрациски методи:* пуштање на аудио и видео снимки, претставување, покажување предмети, процеси, појави, настани, покажување на слики, цртежи; - *набљудувачко-истражувачки методи:* набљудување, забележување, обележување, откривање, истражување, пребарување; - *оперциски методи:* метод на творечка работа (писмено изразување); -*метод на работа со компјутерска технологија:* пребарување, презентации .	

Оценување на постигањата на учениците	Покрај сумативно оценување, пожелно е наставниците да применуваат и формативно оценување. Во текот на наставата редовно се следат и вреднуваат постигањата на учениците, се прибираат показателите за нивните активности, мотивираноста за учење, соработката со другите ученици и сл. Секоја активност на часот во која учениците учествуваат, било на рецептивно, репродуктивно или продуктивно ниво, дава можност за воочување на напредокот и за негово вреднување. Тоа значи дека оценувањето се врши како интегрален дел од самиот наставен час, а не како изолиран чин. Оценувањето на постигањата на учениците треба да биде транспарентно и согласно со нивоата од Блумовата таксономија. Следењето и оценувањето на постигањата на учениците треба да се врши плански, систематски и континуирано во текот на целата учебна година. Оценувањето треба /може да се базира на писмени работи и на усни одговори, на учество во активностите на часот, домашни задачи, индивидуални и групни изработки на проекти и на тестови. Учениците треба да бидат однапред запознаени со критериумите и со начинот на оценување, уште на почетокот на учебната година, а наставникот треба да се придржува до тие критериуми. Оценувањето треба /може да се базира на писмени работи, на усно искажување, на тестови, на учество во активностите на часот, изработка на домашни задачи, индивидуални и групни презентации, проектни задачи. На крајот на третата година учениците ќе бидат оценети со бројна оценка.
Дидактички препораки	Целта на овие дидактички препораки е да му/ ѝ помогнат на наставникот/наставничката да ги постигне поставените цели и резултати од учење применувајќи во наставата најнови сознанија од подрачјето на дидактиката и методиката на наставата по странски јазици, педагогијата и психологијата, како и позитивните домашни и странски искуства поврзани со наставата и учењето на италијанскиот јазик. Современата настава по странски јазици подразбира остварување на резултатите од учење, преку свесна мисловна активност на учениците, почитување на дидактичките принципи и овозможување на развивање на креативен и истражувачки дух на учениците, што ќе им овозможи да се стекнат со знаења, вредности и функционални вештини кои ќе им бидат од корист во понатамошното образование, секојдневниот и професионалниот живот. Оттука, при изработката на наставните програми по италијански јазик (за специјална паралелка за изучување на италијански јазик) појдовна точка се *Резултатите од учењето*, кои се во тесна врска со *Стандардите за оценување*. Рубриката *Содржини и поими* ги содржи компонентите: *Говорни чинови, Лексички единици и Граматички содржини,* коишто се проследени со соодветни примери. А во рубриката *Активности и методи* понуден е поголем број наставни активости и наведени се главните методи коишто се користат во наставата.

	Во *Резултатите од учењето* се прикажани четирите јазични вештини преку кои паралелно се стекнуваат сите компоненти на комуникативната компетенција (јазична, социокултурна и прагматичка), како и интеркултурната компетенција. Усвојувањето на граматиката, заедно со усвојувањето на лексиката, претставува еден од предусловите за совладување на странскиот јазик и на нив треба да се гледа од функционален аспект, од значењето кон средствата за неговото изразување. Наставата се базира на когнитивно учење, односно ученикот се поттикнува да го открива функционирањето на италијанскиот јазик преку примери чие анализирање ќе му помогне да изведе соодветни заклучоци. Распределувањето на граматичките содржини и лексичките единици за секое ниво е правено според ЗЕРРЈ, а на секое повисоко ниво ги подразбира граматичките содржини и лексичките единици од претходните нивоа. Во согласност со спиралната прогресија, усвоените граматички содржини и лексички единици се надополнуваат со нови и посложени. Пожелно е наставникот, во зависност од наставниот контекст, потребите и постигнувањата на учениците, да издвојува содржини што треба да се повторат и продлабочат. Во наставата по италијански јазик подеднакво внимание треба да се насочи кон сите јазични вештини: *слушање, читање* со разбирање, *зборување*, како од аспект на говорна интеракција, така и од аспект на говорна продукција, како и вештината *пишување*. *Медијацијата* исто така има свое место во наставната програма за италијански јазик (за специјална паралелка за изучување на италијански јазик), што може да се забележи во деловите *Активности и методи* и *Стандарди на оценување*. Во медијацијата ученикот делува како општествен актер кој создава мостови и алатки за конструирање и пренесување на значење, на ист јазик (внатрејазична медијација) или од еден јазик на друг (меѓујазична медијација). Во фокусот на вниманието на современата настава е ученикот/ученичката и процесот на учење. Треба да се почитуваат возраста, потребите, интересите на учениците. Наставникот/наставничката не е единствен извор на знаења и информации и затоа неговата/нејзината улога не е само да пренесува знаења туку да ги насочува учениците, да ги поттикнува да користат други извори на знаења и информации, да ги учи како да учат и да создава пријатна и креативна атмосфера во училницата. При изборот на активностите треба да се води сметка за нивната разновидност. Треба да се одберат или адаптираат активности кои би одговарале на различните стилови на учење (визуелен, аудитивен, кинестетички), на различните видови интелигенција (вербално-јазична, математичко-логичка, музичко-ритмичка, визуелно-просторна и други), како и на нивоата на знаењата на учениците.

	Треба да се има предвид дека применувањето различни форми на работа во наставата (фронтална, индивидуална или работа во парови и групи, истражувачка работа, работилници), ги подобрува мотивацијата за учење и резултатите на ученикот. Наставникот/наставничката треба да ја поттикнува и развива автономијата на учениците преку активности и задачи кои ги оспособуваат да ја преземат одговорноста за своето учење и знаењето кое го стекнуваат во формален контекст на учење (во училница) да го користат и надвор од неа. Од наставникот/наставничката се очекува да ги учи и да ги поттикнува учениците да развиваат и применуваат различни стратегии на учење. Наставата се изведува на италијански јазик, а мајчиниот јазик се користи во ситуации кадешто за тоа има оправданост.
	Учебник и прирачници одобрени од Министерството за образование и наука и други извори на учење.
Институција/ носител на програмата	**Биро за развој на образованието (БРО)**
Потпис и датум на донесување на наставната програма	**бр.** 13-13221/3 14.10.2025 **година** **Министерка за образование и наука,** **проф. д-р Весна Јаневска, с.р.**